

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013293
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123013293.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovince a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu občianskeho združenia ACHERON O.z. o podmienčne prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti občianskeho združenia ACHERON O.z. proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 6.12.2023 č.k. 12PP/54/2023 - 26, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15.02.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje v celom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh občianskeho združenia ACHERON O.z., so sídlom Agátová 1357/14B, Rovinka, IČO: 51 317 052, o podmienčne prepustenie odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v C., trvale bytom C., D. XXXX/XX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/74/2014 zo dňa 29.05.2014, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 3T/74/2014 zo dňa 01.12.2015.

Proti uvedenému uzneseniu podalo v zákonom stanovenej lehote sťažnosť Občianske združenie Acheron sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podanú sťažnosť Občianske združenie Acheron odôvodnilo podaním zo dňa 27.12.2023 nasledovne (skrátene):

K splneniu druhej zákonnej (materiálnej) podmienky poukazuje na hodnotenie, z ktorého vyplýva, že počas umiestnenia odsúdeného v ÚV a ÚVTOS Bratislava nebolo správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni, vyskytli sa nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku (22.11.2014-07.07.2015). Počas umiestnenia v ÚVTOS Leopoldov bolo správanie a vystupovanie menovaného na požadovanej úrovni (07.07.2015 -10.08.2021). Počas umiestnenia v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo správanie a vystupovanie, až na jeden prípad (kedy požil alkoholický nápoj na pracovisku) na požadovanej úrovni (10.08.2021 -). Na základe uvedeného poukazuje na rozpor v konštatovaní okresného súdu o nesplnení druhej materiálnej podmienky (preukázanie polepšenia). Mimo iného, odsúdený úspešne ukončil trojročné štúdium na SOŠ technickej, absolvoval kurz zvarovania a bol 9x disciplinárne odmenený. Žiadne disciplinárne tresty nevykazuje. Za posledných 9 rokov výkonu trestu odňatia slobody sa odsúdený dopustil jediného priestupku, a to požitím alkoholického nápoja na vonkajšom pracovisku v októbri 2022. Svoju nerozvážnosť oľutoval a potrestaný bol umiestnením do uzavretého oddielu - trest bol následne zahladený. Poukazuje na judikát Krajského súdu Trenčín 3Tos/29/2019.

K splneniu tretej (materiálnej) podmienky, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, resp. k resocializačnej prognóze uvádza, že resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti, pritom statické a dynamické kriminogénne faktory poukazujú jednoznačne na nízky stupeň recidívy. Odsúdený má dobré sociálne zázemie, dlho nezmenenú adresu trvalého bydliska, jeho mentálna i emocionálna stabilita je na

požadovanej úrovni, má ukončené štúdium na SOŠ technickej a zvaračský kurz, má vybudované pracovné návyky a možnosť pracovať ihneď po prepustení. V zmysle resocializačnej prognózy poukazuje na judikát KS Trenčín 3Tos/29/2019.

Ďalej uvádza, že okresný súd dostatočným spôsobom neskúmal časové súvislosti a dôvody vedúce odsúdeného k spáchaniu trestnej činnosti a obmedzili sa v zásade na formálny odkaz na počet jeho odsúdení a neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Odsúdený vykonáva svoj trest už desiaty rok, čiže od posledného odsúdenia už uplynula značná doba. Predpoklad vedenia riadneho života bol založený predovšetkým na trestnej minulosti odsúdeného. Súd sa nevyporiadal ani s návrhom riaditeľa ústavu, ktorý navrhol odsúdeného prepustiť s dohľadom.

Ďalej poukazuje na nález ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 36/2022 a hodnotenia odsúdeného zo dňa 25.04.2022 a dňa 21.11.2023 a zvýrazňuje, že odsúdený má k trestnej činnosti kritický postoj a riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody odporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť a odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie.

Z doposiaľ zadováženého spisového materiálu a najmä dôkazov, ktoré boli vyhodnotené jednotlivo i v ich súhrne je dostatočne preukázané, že odsúdený plnením si svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a možno od neho i dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti. Výkon trestu mu bol dostatočným ponaučením, má plnú podporu rodiny a blízkych, zabezpečené ubytovanie a prácu i pomoc pri riešení prípadných osobných problémov. Má zato, že dokáže pozitívne vplyvať na jeho osobu a v súčinnosti s jeho blízkymi mu vytvoria tie najvhodnejšie podmienky na úplnú a funkčnú integráciu do riadneho spoločenského života.

Týmto navrhuje, aby krajský súd sťažnosti Občianskeho združenia Acheron vyhovel a aby bol odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody s prihliadnutím na záruku združenia v zmysle § 5 ods. 1, ods. 3 zákona č.301/2005 Z.z. i s prípadnými špecifickými povinnosťami či obmedzeniami, ktoré vážený a ctený súd uzná za vhodné.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) až f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3, 4 alebo 10, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

Krajský súd v Trnave podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že prvostupňový súd pochybil už v tom, že vôbec priznal právnu relevanciu subjektu seba označujúceho ako Občianske združenie Acheron a tomuto priznal procesné postavenie záujmového združenia občanov.

Konanie, ktorého predmetom je posúdenie zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie konkrétneho odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, je konaním návrhovým a v prípade, že ho podáva iná osoba ako odsúdený, ktorá o sebe deklaruje, že je záujmovým združením občanov, osobitne, že ide o právnickú osobu (v danom občianske združení) je jeho povinnosťou preukázať vlastnú právnu subjektivitu (zápis o registrácii v zozname občianskych združení), osoby oprávnené konať v mene právnickej osoby (primárne ako jej štatutárny orgán), čo je predmetom činnosti tejto právnickej osoby (stanovy) a s ohľadom na osobitnú požiadavku vyjadrenú v § 5 ods. 1 Trestného poriadku - t.j. povinnosť v návrhu na prevzatie záruky treba vždy uviesť aj konkrétne spôsoby pôsobenia na odsúdeného - t. j. je nevyhnutné konkretizovať aj osoby a prostriedky a ich spôsobilosť (najmä vzdelanie, napr. psychologického zamerania alebo pracovnú prax a bezúhonnosť) pozitívne pôsobiť na odsúdeného v zmysle jeho resocializácie a s ňou spojeného začlenenia sa do života spoločnosti, aby tak bolo možné pre súd posúdiť relevantnosť takého návrhu, pričom táto zákonná požiadavka je kladená na navrhovateľa (záujmové združenie občanov), teda ide o jeho dôkazné bremeno a navyše ide o zákonnú požiadavku vo vzťahu k samotnému návrhu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.02.2023, sp. zn. 3Urtost/2/2023).

Súd nie je povinný ex officio skúmať, resp. preverovať pravdivosť jeho tvrdení, keď naopak ťarcha dôkazného bremena vo vzťahu takým tvrdeniam leží práve na subjekte deklarujúcom vlastnú právnu subjektivitu a spôsobilosť pozitívneho pôsobenia na odsúdeného pre prípad, že bude podmiennečne prepustený na slobodu.

V posudzovanom prípade navrhovateľ - Občianske združenie Acheron nepreukázalo aktívnu legitimáciu na podanie návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody ako záujmového združenia občanov a navyše ani konkrétne spôsoby pozitívneho pôsobenia na odsúdeného (ako a kým chce na neho pôsobiť), a preto súd prvého stupňa nemal o jeho návrhu vôbec konať, keďže tento nie je návrhom kvalifikovaným, spĺňajúcim základné zákonné požiadavky.

V uvedenom prípade v návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (č. l. 1) Občianske združenie Acheron neuviedlo žiadne konkrétne spôsoby, ktorými plánuje pôsobiť na odsúdeného, čo je nevyhnutnou náležitosťou návrhu na podmiennečné prepustenie v zmysle § 5 ods. 1 Trestného poriadku. V návrhu uviedlo iba všeobecné formulácie (bez preukázania svojich tvrdení) vo vzťahu k občianskemu združeniu, jeho pôsobeniu ako aj vo vzťahu k odsúdenému a spôsobom pôsobenia na odsúdeného. Na verejnom zasadnutí sa zástupca predmetného občianskeho združenia obmedzil iba na vyjadrenie, že trvá na svojom návrhu. Okrem prísľubu do zamestnania a čestného prehlásenia rodičov odsúdeného, ostatné uvedené spôsoby pôsobenia na odsúdeného a ďalšie tvrdené skutočnosti občianske združenie nepreukázalo a to, ako si bude plniť povinnosť pôsobiť na osobu, za ktorú sa zaručuje ostalo len v rovine všeobecných formulácií a nešpecifikovaných záväzkov. Občianske združenie nezdokladovalo deklarovанú možnosť vzdelávania, spolupráce s CPP alebo spolupráce s ÚPSVaR a sociálnymi pracovníkmi, resp. nevysvetlilo, ako konkrétne bude odsúdenému v týchto oblastiach pomáhať, len vymenovalo oblasti, v ktorých môže odsúdenému poskytnúť poradenstvo a pomoc.

Vzhľadom k tomu, že vyššie označený subjekt vyššie uvedené skutočnosti nijako nepreukázal, súd prvého stupňa tak pochybil v tom, že takto nekvalifikovaný návrh tohto subjektu akceptoval, neposudzoval otázku aktívnej legitimácie (údajného) záujmového združenia občanov, respektíve spôsobilosť na podanie návrhu jeho štatutárnym orgánom alebo osobou ním splnomocnenou. Len kvalifikovaný návrh podaný oprávneným subjektom bolo možné meritórne prejednať a rozhodnúť o ňom, v opačnom prípade (ktorý nastal) mal súd prvého stupňa navrhovateľovi len písomne (formou prírpisu) oznámiť uvedené nedostatky návrhu so záverom, že z týchto dôvodov o tomto návrhu nebude konať.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, sťažnostný súd konštatuje, že materiálne právo odsúdeného len zrušením napadnutého uznesenia (bez ďalšieho) netrpí, nakoľko takýto postup v ničom nebráni vyššie označenému subjektu podať nový, kvalifikovaný návrh na podmiennečné prepustenie odsúdeného.

Na základe vyššie uvedených skutočností, sťažnostný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.